

Науково-методологічний семінар

«Методи прогнозування у дослідженнях економічних систем»

17 травня 2019 року пройшов відкритий науково-методологічний семінар на тему «Методи прогнозування у дослідженнях економічних систем» у рамках циклу семінарів «Технологія проведення наукових досліджень» (2018–2019 навчальний рік), започаткованих Науково-дослідним Центром індустріальних проблем розвитку НАН України. Цільова аудиторія семінару: здобувачі наукових ступенів кандидата (доктора філософії) економічних наук, докторанти, науковці.

Керівник заходу завідувач сектору макроекономічного аналізу та прогнозування, к.е.н., доцент Ольга Юріївна Полякова почала семінар з детального розгляду етапів прогнозування: 1) постановка задачі; 2) формування вихідної інформації; 3) вибір методу; 4) побудова моделі

прогнозування; 5) ретроспективна оцінка точності прогнозу; 6) використання прогнозу; 7) апостеріорна оцінка точності прогнозу.

Наступним кроком було ознайомлення з методами прогнозування та особливостями їх використання у дослідженнях економічних систем залежно від наявної вихідної інформації. Наведено короткий огляд експертних методів та їх різновидів.

Значну увагу приділено статистичним методам прогнозування, які застосовуються у випадках, коли дослідник має у своєму розпорядженні достатні обсяги вихідної інформації. До простих статистичних методів, які використовуються здебільше при відсутності припущень щодо взаємозалежності характеристик об'єкту та впливу зовнішнього середовища, відносяться аналіз трендів, моделі згладжування (ковзна середня, експоненційне згладжування,

фільтри). Методи аналізу часових рядів включають розклад часового ряду, авторегресію, адаптивні методи прогнозування.

Під час розгляду економетричних методів (однофакторна та багатофакторна регресія, регресія панельних даних, векторна авторегресія тощо) Ольга Юріївна акцентувала увагу на необхідній мінімальній кількості спостережень, які дозволяють будувати прогнози з використанням цих методів. Також були наведені цікаві приклади використання випереджаючих індикаторів для прогнозування валового внутрішнього продукту країни.

Серед показників оцінки якості прогнозів були запропоновані такі, як середня помилка, середня абсолютна відсоткова помилка, ширина довірчого інтервалу, статистики Тейла.

Рекомендоване програмне забезпечення для здійснення прогнозування включало такі прикладні пакети: MS Excel, Stata, EViews, Matlab (Econometrica, Statistics Toolbox).

Крім того, керівник семінару надала учасникам рекомендації щодо літератури для більш глибокого вивчення підходів до прогнозування.

У семінарі взяли участь наукові співробітники та аспіранти Центру.